

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

DANIŞTAY BAŞKANLIğI'NA

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMLİDİR.

- DAVACI** : Türkiye Barolar Birliği
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. 1366 Sok. No:3 Balgat/ANKARA
- VEKİLİ** : Av. Özcan Çine - Av. Seray Şenfer Memiş
Aynı Adres
- DAVALILAR** : 1- Adalet Bakanlığı – ANKARA
2- Maliye Bakanlığı - ANKARA
- TALEP KONUSU** : 31 Aralık 2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Ocak 2010 tarihinde yürürlüğe giren "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafı ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2010 yılı Tarifesi"nin İPTALİNE, bu işlem ile ilgili olarak dava sonuna kadar YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA karar verilmesi istemidir.

ACIKLAMALAR :

1. Dava konusu olan "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafı ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2010 yılı Tarifesi" -"CMK Tarifesi"- 31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2. 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13.maddesinde, CMK Tarifesindeki ücretlerin, Türkiye Barolar Birliği'nin de görüşü alınarak Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından birlikte tespit edileceği hüküm altına alınmıştır. Bu bağlamda, Türkiye Barolar Birliği "*Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafı ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2010 yılı Tarifesinin, 2010 yılı için hazırlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ile eşitlenmesi...*" konusundaki 6698 sayılı ve 14.12.2009 tarihli görüşünü Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'ne iletmiştir (**Ek-1**). Ancak Türkiye Barolar Birliği'nin bu görüşünün hiç dikkate alınmadığı görülmektedir. Halbuki görüş alınması demek, "dikkate alınması" demektir. Yoksa sadece şeklen yazı ile istenip hiç dikkate alınmaması demek değildir. Türkiye Barolar Birliği'nin görüşünün dikkate alınmaması sonucunda, 2010 yılı CMK Ücret Tarifesi ile 2009 yılı CMK Ücret Tarifesi arasında oldukça az miktarda fark bulunduğu ve 2010 yılı TBB önerisinde belirtilen ücretlerin çok altında kaldığı aşığıdaki tablodan da anlaşılmaktadır:

Adres : Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. 1366 Sokak No: 3 Balgat 06520– ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr İletişim: www.barobirlik.org.tr/iletisim

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Takip Edilen İş	2009 Yılı CMK Tarifesi	2010 Yılı CMK Tarifesi	2010 Yılı TBB Önerisi
Soruşturma evresi	146,00 TL	149,00 TL	300,00 TL
Sulh Ceza Mahkemesi	226,00 TL	231,00 TL	500,00 TL
Asliye Ceza Mahkemesi	248,00 TL	254,00 TL	1.000,00 TL
Ağır Ceza Mahkemesi	452,00 TL	462,00 TL	2.000,00 TL

Davaya konu 2010 yılı CMK Tarifesinin, 2009 yılı CMK Tarifesine göre, yeniden değerlendirme oranında (%2.2) bir artış yapılarak belirlendiği görülmektedir. Ancak daha önceki yıllarda yapılan artışlara bakıldığında bu denli düşük bir artışın hangi kıstasa göre yapıldığı anlaşılamamakta, artışlarda tutarsızlık görülmektedir. Şöyle ki;

a)2007 yılı enflasyon oranı % 8.39, yeniden değerlendirme oranı % 7.2 iken CMK Tarifesi 2008 yılı artışı % 12 oranında yapılmıştır.

b) 2008 yılında ise enflasyon oranı % 10.1, yeniden değerlendirme oranı % 12 iken CMK Tarifesi 2009 yılı artışı % 7.61 oranında yapılmıştır.

c) 2009 yılı enflasyon oranı % 6.95, yeniden değerlendirme oranı % 2.2 iken yukarıda da belirtildiği üzere CMK Tarifesi 2010 yılı artışında yeniden değerlendirme oranı esas alınmıştır.

3. Avukatın sunduğu hukuki yardımın karşılığı olan avukatlık ücreti, esasen taraflar arasında serbestçe belirlenmektedir. Bu husus Avukatlık Kanunu'nun 163. maddesinde de belirtilmiştir. Avukatlık Kanunu 164. maddenin 4. fıkrasında hüküm altına alındığı gibi; avukat ile iş sahibi arasında Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin altında olmayan bir avukatlık ücretinin kararlaştırılması asıldır. Doktrinde de “*bu kuralın vazgeçilmez Anayasal haklardan olan savunma hakkının yerine getirilmesinde üstlenilen kamusal nitelikli görevin onursal boyutunun yanı sıra mesleğin serbest meslek olarak yapılmasının günün ekonomik koşullarına uyarlanması bir sonucu olduğu*” savunulmaktadır¹. Aynı şekilde, “*Avukatlık ücreti herhangi bir malın değeri gibi ölçülemez. Bu ücreti tüm avukatlık mesleğine ilişkin vekardan ve avukatın kişiliğinden ayırmak da mümkün değildir*”². Dolayısıyla, CMK görevi sonucunda verilecek ücretin serbestçe belirlenmesinin mümkün olmadığı bilinmekle birlikte, bu ücretin avukatları onore edecek bir niteliği olduğu ve bunun da Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin altına inemeyeceği kuşkusuzdur. Bu bağlamda, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ve CMK Tarifesi arasında büyük farklılıklar olması, aynı tür hizmet için farklı Tarifeler uygulanmasına yol açmakta ve eşitlik ilkesine aykırılık oluşturmaktadır. Aşağıdaki tablodan da 2008, 2009 ve 2010 yıllarında uygulanan CMK Tarifeleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifelerindeki farklılıklar açıkça görülmektedir.

¹ GÜNER, Semih; Avukatlık Hukuku, Ankara 2002, s. 150

² EREM, Faruk; “ Sosyal Ekonomi Açısından Avukatlık Ücreti”, İBD, Y. 1972, s. 1079

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Takip Edilen İş	2008 CMK Tarifesi	2008 A.A.Ü.T.	2009 CMK Tarifesi	2009 A.A.Ü.T.	2010 CMK Tarifesi	2010 A.A.Ü.T.
Soruşturma evresi	135,00 TL	220,00 TL	146,00 TL	250,00 TL	149,00 TL	300,00 TL
Sulh Ceza Mahkemesi	210,00 TL	275,00 TL	226,00 TL	310,00 TL	231,00 TL	500,00 TL
Asliye Ceza Mahkemesi	230,00 TL	500,00 TL	248,00 TL	575,00 TL	254,00 TL	1.000,00 TL
Ağır Ceza Mahkemesi	420,00 TL	1.100,00 TL	452,00 TL	1.250,00 TL	462,00 TL	2.000,00 TL

TBB tarafından belirlenen Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi, kamu hizmeti görevi yürüten avukatların alabilecekleri **ASGARİ** düzeydeki ücret miktarını belirlemektedir. Asgari ücret tarifesi zaten alınacak ücretin en alt sınırını belirlemektedir. Kamu hizmeti verilecekse, bu hizmetin karşılığı Asgari Ücret Tarifesine göre verilmelidir. Kaldı ki, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde gösterilen ücretler kesinlikle avukatların aldıkları ücretlere ilişkin bir rayiç değildir. Zira; Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin düşük olduğu hususu Türkiye'deki tüm baroların kabul ettiği bir gerçektir. Baroların Tavsiye Niteliğinde Yayınladıkları En Az Ücret Çizelgelerine de bakıldığında -ki adından açıkça anlaşıldığı üzere burada tespit edilen avukatlık ücretleri en az miktarı ifade etmektedir-aradaki fark görülecektir. Ayrıca, önemle belirtmek gerekir ki, asıl olan bu çizelgeler de değil, tarafların Avukatlık Kanunu madde 164'ün sınırları içinde kalarak serbestçe belirleyeceği ücrettir.

Bazı Barolar tarafından 2009 Yılı Tavsiye Niteliğinde Avukatlık En Az Ücret Çizelgeleri :

Takip Edilen İş	İstanbul Barosu	Ankara Barosu	Bursa Barosu	2010 A.A.Ü.T.	2010 Yılı CMK Tarifesi
Soruşturma evresi	1.575,00 TL	1.500,00 TL	1.000,00 TL	300,00 TL	149,00 TL
Sulh Ceza Mahkemesi	3.200,00 TL	2.500,00 TL	1.500,00 TL	500,00 TL	231,00 TL
Asliye Ceza Mahkemesi	5.100,00 TL	5.000,00 TL	3.000,00 TL	1.000,00 TL	254,00 TL
Ağır Ceza Mahkemesi	8.500,00 TL	6.000,00 TL	4.500,00 TL	2.000,00 TL	462,00 TL

Adres : Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. 1366 Sokak No: 3 Balgat 06520- ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr İletişim: www.barobirlik.org.tr/iletisim

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

4. “Anayasanın 2 nci maddesinde belirtilen hukuk devleti, her eylem ve işlemi hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan, yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve Anayasa bulunduğu bilincinde olan devlettir.”

“...Anayasa'nın 36. maddesinde, herkesin meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Yargının kurucu unsurlarından olan, bağımsız, serbestçe temsil eden, hukuksal ilişkilerin düzenlenmesinde, her türlü hukuksal sorun ve uyuşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesinde ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasında temel görev üstlenen avukat, hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkının da önemli bir unsurudur. Güçlü ve bağımsız savunma mesleği; hukukun üstünlüğünün, hukuksal uzlaşmanın, adil yargılanma duygusunun ve toplumsal barışın güvencesi olup bu değerler, mesleğinde yetkin bağımsız savunucularla teminat altına alınmıştır.” şeklinde Anayasa Mahkemesi'nin kararına (Anayasa Mahkemesi 2007/16 E. , 2009/147 K.) yansıyan görüş doğrultusunda CMK Tarifelerinde belirlenen ücretlerin düşüklüğü güçlü ve bağımsız savunmaya hizmet edemeyeceği gibi adil yargılanma ilkesini zedelediği de tartışmalıdır.

Bir hukuk devletinde adil yargılanma, savunma hakkı, silahların eşitliği ilkeleri gereği hem hukuk hem ceza davalarında maddi olanakları sınırlı olan kişileri yargısal koruma altına almak gerekmektedir. Ülkemizde bu görev Adli Yardım ve CMK kurumları aracılığıyla sağlanmaktadır. Adli Yardım kapsamında, hukuk davalarında adli yardımla görevlendirilen avukata Adli Yardım Yönetmeliği'nin 7. maddesi uyarınca, görevlendirmeye konu iş için asgari ücret tarifesinde gösterilen maktu ücretin üç katına kadar ücret ödenirken, CMK kapsamında görevlendirilen avukatlara asgari ücret tarifesinin çok altında ücret ödenmesi hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu gibi Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan “eşitlik” ilkesine de aykırıdır.

5. CMK Tarifesinin düşük olması ile birlikte aynı zamanda bu ücretlerden yüksek oranlarda KDV ve stopaj kesintisi yapılması, durumu daha da güçleştirmektedir. CMK Tarifesindeki meblağdan %20 stopaj, %18 KDV ve %15-20 arası gelir vergisi düşüldüğünde avukatların eline, Tarifede belirlenen düşük ücretlerden de daha azı geçmektedir. Örneğin, hazırlık soruşturması için baro tarafından görevlendirilen müdafiyeye 2010 CMK Tarifesi uygulandığında, belirlenen 149,00-TL'den, %20 stopaj ve %18 KDV kesintileri yapıldıktan sonra 101,02-TL kalmaktadır. Oysa müdafî bu görevi süresince, karakol ve savcılıkta ifade almada hazır bulunmakta, nöbetçi mahkemede duruşmaya katılmakta, yaptığı zorunlu giderlere ilişkin kesintilere de katlanmaktadır. CMK Ücret Tarifesindeki ücretlerin düşüklüğü, ücretlerin makbuzlandırılmasına rağmen geç ödenmesi, makbuzlandırıldığı tarih ile ödendiği tarih arasında vergilendirilmesi, bu vergilerin ödeme gününden önce talep edilmesi, yüksek KDV ve stopaj oranları, masrafların geç ödenmesi müdafilik sisteminde gittikçe büyüyen sorunlara yol açmaktadır. Bu uygulamalarla avukatların aldığı ücretler neredeyse yok olmaktadır. Müdafilik, zorunlu müdafilik hizmeti veren avukatlar için adeta bir angaryaya dönüşmektedir. Bu durum Anayasa'nın 18. maddesinde yer alan “angarya yasağı” ilkesine aykırıdır.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

6. Adaletin sağlıklı işlemesi, adil yargılanma ilkesinin tam olarak uygulanabilmesi, avukatlık mesleğinin niteliği ve görevi ifa ederken alınan ağır sorumluluklar, harcanan mesai ve emek düşünöldüğünde kamu hizmetinin daha iyi yürümesi için müdafilik hizmeti sonucunda alınan ücretin de bu emeğe denk olması hukuk ve hakkaniyet gereğidir. Türkiye Barolar Birliği'nin hazırladığı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi, kamu hizmeti ve kamu yararı gözetilerek hazırlandığından, kamu hizmeti de bu ücret noktasında gerçekteşmektedir. Kamu hizmeti niteliğindeki bu görev, bedavaya iş görme anlamına gelmemekte, aksine kaliteli bir hizmet sunulması için ücretin tatmin edici olması zorunluluğunu doğurmaktadır. Çoğunlukla mesleğe yeni başlayan avukatlar tarafından yürütölen CMK görevleri kapsamında fedakarlığın süreklilik arz etmesi, avukatların adeta sömürölmesine yol açmaktadır.

Barolar tarafından müdafii/vekil görevlendirilmesi ve müdafii/vekillere ödenen ücret ve masraflarda yaşanan bu sıkıntılar bazı dönemlerde sistemi işlemez hale getirdiğinden, bazı görev bölgelerinde avukatlar görev kabul etmeme kararları almaktadır. Adalet hizmetlerini geliştirmek ve iyileştirmekle görevli Adalet Bakanlığı tarafından gerekli tedbirlerin alınması ve CMK ücret tarifesinin en azından Asgari Ücret Tarifesine eşitlenmesi yolunda önemli bir adım atılmış, 12-13 Aralık 2009 tarihlerinde Adalet Bakanı, Bakanlık Bürokratları, Türkiye Barolar Birliği ve 58 Baro Temsilcisinin katılımıyla Nevşehir'in Kozaklı İlçesi'nde gerçekteşirilen "Avukatlık Meslek Sorunları ve Yargı Reformu Stratejisi" konulu konferansta, Adalet Bakanlığı tarafından esasen mevcut Tarifedeki ücretlerin düşöklüğü kabul edilmiş, yetersiz olan CMK ücretlerinin Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine eşitlenmesi konusunda mutabakat sağlanmışır. Konferansta, 2010 yılı Tarifesi ile ilgili olarak, baroların beklentileri CMK ücretlerinin en azından Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine eşitlenmesi yönünde birleşmiştir (Ek-2).

Açıklanan nedenlerle, 2010 yılı CMK Tarifesi, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin anlam ve işlevini ortadan kaldırmakta olup Anayasa'nın 10. maddesindeki "eşitlik ilkesi"ne ve 18.maddesindeki "angarya yasağı"na aykırıdır.

Yukarıda kısaca açıkladığı üzere; Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafii ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2010 yılı Tarifesi, yürürlükte kaldığı sürece avukatlar CMK kapsamındaki hizmeti yürütemeyecek, bu durum yargılama sistemimizde ciddi aksamalara neden olacak, bu durumların sonucunda adil yargılanma ve savunma hakkı zedelenecek, hukuk devleti ağır bir yara alacaktır. Onarılamaz zararın engellenmesi ve telafisi olanaksız durumların önlenmesi için yargılama sonuçlanıncaya kadar yürütmenin durdurulmasını ve hukuka aykırı dava konusu tarifenin iptalini talep etmemiz zorunludur.

HUKUKİ NEDENLER : T.C. Anayasası, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun ve ilgili diğer tüm yasal mevzuat.

Adres : Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. 1366 Sokak No: 3 Balgat 06520- ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00(Pbx) Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr İletişim: www.barobirlik.org.tr/iletisim

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

DELİLLER : 24.12.2009 tarih ve 27442 sayılı Resmi Gazete, 31.12.2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete, TBB Başkanlığı'nın 6698 sayılı ve 14.12.2009 tarihli yazısı, Adalet Bakanlığı ve TBB arasındaki tüm yazışmalar ve yasal her türlü delil.

SONUÇ VE İSTEM : Açıkladığımız ve re'sen dikkate alınacak diğer nedenlerle, 31 Aralık 2009 tarih ve 27449 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak 1 Ocak 2010 tarihinde yürürlüğe giren "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafii ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2010 yılı tarifesi" nin İPTALİNE, bu işlem ile ilgili olarak dava sonuna kadar YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA, yargılama gider ve vekalet ücretinin davalılara yükletilmesine karar verilmesini saygı ile dileriz.

DAVACI VEKİLLERİ

Av. Özcan Çine - Av. Seray Şenfer Memiş

- EKLER:**
1. Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Müdürlüğü'ne 14.12.2009 tarihinde gönderilen 6698 sayılı Yazı
  2. Adalet Bakanlığı, TBB ve 58 Baronun katılımıyla Nevşehir'in Kozaklı İlçesi'nde Gerçekleştirilen "Avukatlık Meslek Sorunları ve Yargı Reformu Stratejisi" konulu konferansa İlişkin Duyuru ve Haberler
  3. Vekaletname ve Yetki Belgesi Örneği